

Договорен фонд
Експат Акции Развити Пазари
ISIN BG9000010082

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2022 година

Съдържание

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	i
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ.....	xii
Отчет за всеобхватния доход	14
Отчет за финансовото състояние.....	15
Отчет за промените в собствения капитал	16
Отчет за паричните потоци	17
Бележки към годишния финансов отчет	18
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	1
ДЕКЛАРАЦИЯ	1

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**за 2022 г.****на договорен фонд „Експат Акции Развити Пазари“****съгласно чл. 39 от Закона за Счетоводството**

Договорен фонд „Експат Акции Развити Пазари“, с предишно име „Еспат Глоубъл Екуитис“ („Фондът“) е колективна инвестиционна схема от отворен тип за инвестиране в държавни ценни книжа, ипотечни, общински и корпоративни облигации и други ликвидни финансови активи, учреден и осъществяващ своята дейност в съответствие със Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и подзаконовите актове по прилагането му, Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) и останалото приложимо законодателство на Република България. Фондът е обособено имущество за инвестиране в ценни книжа и други ликвидни финансови активи с оглед постигане на инвестиционните си цели.

Фондът е обособено имущество с цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи по чл. 38, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска, от управляващо дружество.

Фондът се организира и управлява от управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и няма органи на управление. Всички действия във връзка с дейността на Фонда се извършват от името на Управляващото дружество за сметка на Фонда. Управляващото дружество предлага за продажба и изкупува обратно дяловете на Фонда всеки работен ден при спазване на изискванията на действащото законодателство.

Управляващото дружество притежава решение за организиране и управление на Фонда, издадено от Комисията за финансов надзор, с решение на Комисията 63-ДФ от: 25.06.2008 г. Фондът е вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 5 от ЗКФН.

През отчетния период няма действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност. „Експат Акции Развити Пазари“ няма клонове.

Инвестиционна стратегия и цели

Инвестиционната стратегия на Фонда предвижда запазване стойността на инвестициите и реализирането на печалби основно от акции и търгуеми права, приети за търговия на регулирани пазари в страната и на международно признати и ликвидни регулирани пазари в чужбина. Фондът ще инвестира и в дългови ценни книжа и инструменти с фиксирана доходност, предимно с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения. За постигане на инвестиционните цели ще се прилага стратегия за активно управление на портфейла от финансови инструменти и парични средства. Конкретната структура на активите зависи от моментните пазарни условия и е динамична в приетите граници. С оглед постигане на инвестиционните си цели Договорният фонд ще се придържа към реализирането на капиталови печалби от ценни книжа, приходи от дивиденди/доходи от дялови ценни книжа, както и текущи доходи от дългови ценни книжа и други финансови инструменти.

Нетната стойност на активите на Фонда

Нетната стойност на активите (чистото имущество) на Фонда не може да бъде по-малка от 500 000 лева. Този минимален размер трябва да е достигнат до две години от получаване на разрешението от Комисията за организиране и управление на Фонда.

Към 31.12.2022 г. общата стойност на активите на „Експат Акции Развити Пазари“ възлиза на 2 102 634 лв. Задълженията са 14 287 лв. Нетната стойност на активите е 2 088 347 лв. Броят на дяловете в обращение към края на 2021 г. е 2 656,4746 дяла, а към края на 2022 г. е 2 363,9297 дяла. Реализираната анюализирана доходност от началото на публичното предлагане е минус 1.57%, а за 2022 г. минус 11,70%.

Рисков профил

Рисковият профил на Договорен фонд представлява количеството и вида риск, които Управляващото дружество поема чрез инвестиране на активите на Фонда, имайки за цел постигането на желаната доходност. Рисковият профил на Фонда се различава от рисковите фактори, характерни за ценните книжа, както и от рисковите фактори, свързани с дейността на Договорния фонд.

Инвестирането в дялове на ДФ „Експат Акции Развити се Пазари“ е свързано с поемане на умерено до високо ниво на риск.

По отношение на дейността си, ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ е изложен на различни видове риск, оказващи въздействие върху неговите резултати. Основните рискове, които инвеститорите ще носят при инвестиране в дялове на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ са:

Кредитен риск

Кредитният риск е от съществено значение за активите на Фонда. Влиянието му върху цената на финансовите инструменти и стойността на активите е ключово, особено в условията на глобална криза, в които ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ започва дейността си.

Това е рискът издателят (дружеството – емитент) на дългови ценни книжа, съответно лицето предоставило обезпечение, да бъде в невъзможност да изпълни своите задължения, в частност да изплати навреме главницата и/или дължимите лихви. При договори за обратно изкупуване, ако контрагентът на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ не може да изпълни задължението си да изкупи обратно ценните книжа, Фондът може да понесе загуба, доколкото приходите от продажбата на обезпечението са по-малки от цената на обратното изкупуване, когато тя е фиксирана. Когато конкретните ценни книжа имат кредитен рейтинг, кредитният риск включва възможността за понижение на кредитния рейтинг на ценните книжа, в които е инвестирал Договорния фонд.

Оценките на рейтинговите агенции Стандарт енд Пуърс, Муудис и Фитч са международно признат барометър за кредитния риск на ценни книжа. Но и тези рейтинги не са перфектни: те са направени на база минали събития и не отразяват всички възможни бъдещи обстоятелства. В настоящия момент, предвид глобалните ликвидни и потребителски затруднения, се наблюдава увеличаване на честотата с която рейтинговите агенции променят кредитните рейтинги на компаниите, а с това и Кредитният риск придобива още по-голяма тежест при избора на ценни книжа.

Управляващото дружество ще се стреми да редуцира кредитния риск при инвестиране в ценни книжа без кредитен рейтинг посредством извършване на кредитен анализ, диверсификация на инвестициите и наблюдение на събитията и тенденциите в икономическите и политически условия. Няма сигурност, че тези действия на Управляващото дружество ще предотвратят загуби.

Кредитен риск съществува и при взаимоотношенията с насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, когато се проявява в две разновидности – контрагентен и сетълмент риск. При първият има вероятност от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Този риск е минимизиран при работата на Фонда предвид факта, че той инвестира предимно във финансови инструменти, търгуеми на регулирани пазари. Сетълмент рискът е вероятността на датата на сетълмент Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент, след като е изпълнил задълженията си по дадената сделка към този контрагент.

Пазарен риск

Пазарната цена на финансовите инструменти, в които е инвестирал Фонда, може да варира поради възникнали промени в икономическата и пазарната среда, паричната политика на централните банки, деловата активност на емитентите, сектора, в който оперира емитента и търсенето и предлагането на пазара на ценни книжа. В определени моменти цените на акциите на пазара (фондовата борса) могат да варират значително. Този пазарен риск засяга нетната стойност на активите на Фонда, която също ще варира в резултат на промените на пазарните цени на акциите и другите ценни книжа, в които Фонда е инвестирал. Не всички акции, търгувани на даден пазар (борса), и не всички пазари на акции променят цените си в една и съща посока в даден момент и най-различни са факторите, които влияят на пазарната цена на определени акции (например, финансови отчети, разкриващи намаление на печалбата на дружеството, издало акциите; загуба на основен клиент; съдебен иск на голяма стойност, предявен срещу дружеството; промяна на регулациите в определена индустрия). Не всички подобни фактори могат да бъдат предвидени.

Управляващото дружество може да намали, но не може да елиминира напълно ефекта от движението на цените на инвестициите, чрез диверсификация на портфейла на Фонда. С цел диверсификация на инвестициите в акции, Управляващото дружество предвижда акциите в портфейла на Фонда да са от компании, опериращи в различни сектори на икономиката, както и спазване на инвестиционните лимити относно максималната инвестиция в акции и други финансови инструменти на една компания.

Финансовите прогнози на Експат Асет Мениджмънт за Фонда отразяват резултатите, които ръководството счита за най-вероятни, въз основа на информацията, която е налична към датата на подписване на настоящия финансов отчет. Това включва прилагането на безопасни от гледна точка на развитието и минимизирането на кризата, породена от COVID-19 практики на работа и промени в пазарите.

За да се оцени гъвкавостта на Фонда спрямо по-неблагоприятни резултати, за изпълнението на прогнозите беше направен анализ на чувствителността, за да отрази серия от сценарии, базирани на основните рискове за Фонда и перспективите за спад на икономиката, в която той осъществява дейността си.

Представянето на Фонда (измерено чрез изменението на параметъра „нетна стойност на активите за една акция или за един дял“) се влияе директно от движението на цените на финансовите инструменти в портфейла на Фонда. По отношение на пандемията COVID-19, Експат Асет Мениджмънт ЕАД отбелязва, че макар пандемията да е оказала значително въздействие върху световните пазари и икономики, тя не се счита за основен риск за бизнеса към настоящия момент. Експат Асет Мениджмънт ЕАД е въвел възможност за дистанционна работа и други мерки, за да гарантира безопасността на служителите си и продължаването на дейността, докато управлението на риска включва стрес тестове за потенциални сценарии, свързани с пандемията. Степента, в която COVID-19 и свързаното с него въздействие върху световната икономика може да продължи да влияе върху бизнеса, резултатите от дейността и финансовото състояние на Експат Асет Мениджмънт ЕАД, ще зависи от бъдещи събития, които са несигурни и не могат да бъдат предвидени, включително появата и разпространението на нови варианти на вируса COVID-19 и/или други едновременно или припокриващи се пандемии и здравни кризи, наличието, приемането и ефикасността на бъдещи лечения и ваксини, бъдещите действия, предприети от държавни органи, централни банки и други трети страни (включително нови финансови регулации и други регулаторни реформи) в отговор на пандемията, както и въздействието на пандемията COVID-19 върху продуктите, клиентите, доставчиците и служителите на Експат Асет Мениджмънт ЕАД, като всеки от тези фактори може да изостри другите рискове, описани тук.

Може да се прогнозира, че пазарният риск, измерен като волатилност в цените на световните финансови пазари, ще се понижи с оглед вече отчетените спадове и предстоящите стимули. Извън пазарния риск, породен от ситуацията с COVID-19, не се очаква да има друго отражение върху операциите и резултатите на Фонда.

Пазарният риск се проявява под формата на лихвен, валутен, ценови, ликвиден и инфлационен риск.

Лихвен риск

Лихвеният риск е възможността от намаляване на стойността на дадена ценна книга в резултат на покачване на лихвените равнища. По принцип, покачването на лихвените равнища влияе неблагоприятно едновременно и на книгата с фиксиран доход (облигации) и на акциите. Съществуват различни методи за ограничаване на лихвения риск чрез ползване на деривативни инструменти като лихвени фючъри, суапове и опции.

Валутен риск

Валутният риск е най-вече свързан с инвестиционните инструменти в портфейла на Фонда, които са деноминирани в чужда валута. Тези инструменти могат да променят стойността си в български лева, поради изменението на валутните курсове между лева и съответната валута. Подобни курсови промени биха засегнали нетната стойност на активите на ДФ “Експат Акции Развити Пазари” и неговия доход. Поради фиксирания курс на лева към еврото, този риск понастоящем се смята за сравнително нисък. Инструментите, деноминирани в български лева не са изложени на валутен риск. Планираното географско позициониране на инвестициите на Фонда цели диференциране на валутния риск. Управляващото дружество може да извърши определени сделки за хеджиране на валутния риск (напр. валутни опции, покупка и продажба на валута при спот и форуърдни сделки), които сами по себе си също носят определени рискове.

Ценови риск

Това е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени в резултат на неблагоприятни събития, свързани с дейността и резултатите на конкретните емитенти и тенденциите на капиталовия пазар (краткосрочни или дългосрочни корекции на пазара поради промяна в оценките и очакванията на инвеститорите).

Ликвиден риск

Ликвидният риск е възможността Фонда да не може да посрещне краткосрочни или дългосрочни задължения. Това е рискът при определени условия да се окаже трудно или невъзможно за Управляващото дружество да продаде притежавани от Фонда ценни книжа на изгодна цена. Управлението на ликвидния риск на Фонда се състои в поддържането на активни балансови позиции, които да осигуряват във всеки един момент възможността Дружеството да изплати всички свои задължения на разумна цена и при минимален риск, както и предотвратяване на необходимостта от прибързана продажба на активи, което би довело до реализиране на загуби и/или пропуснати ползи.

Управляващото дружество следва стриктна политика по отношение на поддържане на минимални ликвидни средства съобразно нормативната уредба и Правилата на Фонда.

Инфлационен риск

Инфлационният риск представлява вероятност от повишаване на общото равнище на цените в икономиката, в следствие на което намалява покупателната способност на местната валута. Възможно е ръстът на инфлацията да компенсира значителна част или целия доход на притежателите на дялове от Фонда, поради което инвеститорите в ДФ “Експат Акции Развити Пазари” да не получат реален доход (нарастнала покупателна способност) или той да е незначителен. През последните години, в условията на валутен борд и затегната фискална политика, инфлацията в България бе поддържана на сравнително ниско равнище и очакванията са тя да остане такава и през следващите години. Допълнителен фактор, в подкрепа на тези очаквания е разразяващата се финансова криза, предизвикваща сериозен дефлационен натиск.

Рискове при използването на деривативи

Освен горепосочените пазарен, кредитен и ликвиден риск, деривативите носят и допълнителни, специфични за тях рискове. Важно е да се отбележи, че използването на деривативи може не винаги да е успешно.

Управленски риск

Деривативите са силно специализирани инструменти, чието използване изисква разбиране както на базовия актив, така и на механизма на действие на самия дериватив. Сложността на деривативите изисква адекватни средства за наблюдение на сделките с тях, анализ на специфичните рискове и способност да се прогнозира цените.

Риск на лостовия ефект

Неблагоприятна промяна в цената на базовия актив, курс или индекс може да доведе до загуба на сума, по-голяма отколкото е инвестирана в дериватива. Някои деривативи имат потенциал за неограничена загуба.

Риск от погрешно оценяване на дериватива

Много от деривативите са сложни инструменти и често оценката им е субективна. Вследствие на това ДФ "Експат Акции Развити Пазари" може да претърпи загуби при покупка на надценени деривативи.

Базисен риск при фючърсни договори

Възниква, когато характеристиките на фючърсния договор, с който се хеджира, се различават от тези на позицията, която се хеджира. Базисният риск е несигурността дали спреда между спот цената и фючърсната цена ще се увеличи или намали през периода на хеджиращата сделка.

Управляващото дружество следи за ефективността на хеджирането, прилагайки принципите на Международен Счетоводен Стандарт 39.

Операционен риск

Свързан е с възможността да се реализират загуби поради грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, в т.ч. правен риск. УД "Експат Асет Мениджмънт" ЕАД определя краткосрочна и дългосрочна стратегия при управлението на операционните рискове, които възникват при управлението на дейността и портфейла на Договорен фонд "Експат Акции Развити Пазари", описани в Правилата за оценка и управление на риска на Фонда.

Риск от концентрация

Възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област, или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции. Този риск се контролира посредством спазването на инвестиционни ограничения, подробно описани в Правилата за оценка и управление на риска на Фонда.

Системни рискове

Системните рискове зависят от общите колебания в икономиката и пазарите като цяло. Фондът не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях. Системни рискове са:

Макроикономически риск

Макроикономическият риск е вероятността да бъде нарушена макроикономическата стабилност в държавите, в които инвестира Фонда. Отчитайки тази възможност, Управляващото дружество фокусира вниманието си върху развиващи се страни със сравнително стабилен пазар, силен ръст на икономиката, ръст в чуждестранните инвестиции, овладени инфлационни процеси. Управляващото дружество следи периодично макроикономическото състояние на регионите, в които инвестира и управлява активно портфейла на Фонда, съобразявайки се с настъпващите промени.

Лихвен риск

Системният лихвен риск е вероятността от покачване на лихвените проценти до нива, които да намалят ръста на икономиката посредством ограничаване на кредитирането. Започналото отпускане на монетарната политика в еврозоната и в България, през последните няколко тримесечия ще даде отражение върху икономическия ръст и Управляващото дружество следи този риск особено отблизо.

Валутен риск

Системният валутен риск е свързан с евентуална девалвация или обезценяване на лева и другите валути, в които са деноминирани инвестициите на Фонда, спрямо чуждестранните валути.

Например, фиксирането на българската валута към еврото чрез въвеждането на валутен борд през 1997 г. ограничава колебанията на лева спрямо чуждите валути в рамките на колебанията на еврото спрямо чуждите валути. Тъй като колебанията на еврото са значително по-ниски отколкото колебанията на лева, то в момента българският лев черпи валутна стабилност благодарение на фиксирания курс. Теоретично, този риск би могъл да се повиши, когато България влезе в Европейският Валутен Механизъм II (EVM II). Системата на този механизъм позволява колебанията на лева да бъдат до $\pm 15\%$ спрямо фиксирания курс на еврото (тоест, максимално обезценяване на лева до 2.2492 лева за 1 евро или максимално поскъпване на лева до 1.66245 лв за 1 евро). Практически, всички държави, които понастоящем са в този механизъм (Кипър, Дания, Естония, Литва, Латвия, Малта) са свидетели на много по-малки колебания, въпреки че икономическата структура на някои от тях, както и макроикономическите им параметри, са на сходни нива с тези на България.

Инфлационен риск

Системният инфлационен риск е вероятността от покачване на инфлацията до нива, които ограничават силно ръста на икономиката чрез повишаване на крайните цени на потребление, свиват вътрешното търсене и водят до висока безработица.

Нормативен риск

Нормативният риск е вероятността от резки промени в законодателството, които да доведат до влошаване на икономическата ситуация в съответната държава. Предвид хармонизацията на българското законодателство с европейското, малко вероятно е да има драстични промени, които да влошат ситуацията в страната. За България, този риск може да се смята за пренебрежимо нисък.

Политически риск

Политическият риск е вероятността от политическа криза, която да доведе до влошаване на икономическата ситуация в съответната страна. Този риск е свързан с възможността правителството на една държава внезапно да смени политиката си и в резултат на това средата, в която работят дружествата да се промени неблагоприятно, а инвеститорите да понесат загуби.

Република България е страна с политическа и институционална стабилност, член на НАТО и от 1 януари 2007 г. член на Европейския Съюз. Всички основни политически партии определят за основни приоритети съвременните демократични ценности, развитието на пазарната икономика и окончателното интергриране на България в Европейския Съюз. Допълнителни гаранции за политическа стабилност са постигнатата икономическа стабилност след въвеждането на валутния борд, и процесът на синхронизация на българското законодателство с това на страните от ЕС.

Други системни рискове

Други рискове, породени от световната политическа и икономическа конюнктура, са възможната нестабилност или военни действия в региона. Бедствията и аварията са фактори, усложняващи всяка система за управление на рисковете. Последствията са трудно предвидими, но достъпът до информация и прилагането на система за прогнозиране и действия в екстремни ситуации са възможни начини за минимизиране на отрицателния ефект.

Рискове за устойчивостта

Рисковете за устойчивостта представляват събития или условия от екологично, социално или управленско естество, които, ако настъпят, може да имат съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите. В изпълнение на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2019/2088 дружеството е приело и прилага политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземането на инвестиционните решения за всички управлявани от дружеството предприятия за колективно инвестиране, в т.ч. и за Фонда. Доколкото рисковете за устойчивостта могат да влияят върху пазарната стойност на инвестициите, дружеството ги отчита при вземане на инвестиционните решения, както и всички останали рискове, влияещи върху пазарната стойност на инвестициите. Рисковете за устойчивостта са част от общата рискова матрица, която дружеството прави за всяка инвестиция и която включва относимите рискове, които влияят върху стойността на инвестицията, в това число политически рискове, кредитни рискове, пазарни рискове, секторни рискове, рискове от субективен характер. Дружеството не документира по специален начин отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения. Отчитането на влиянието на рисковете за устойчивостта върху стойността на инвестициите и интегрирането на тези рискове в процесите на вземане на инвестиционните решения става абсолютно в рамките на субективната професионална преценка на съответния портфолио мениджър или инвестиционен консултант, отговорен за инвестиционното решение. За отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения се ползват информационни източници, до които дружеството има достъп – както от общ характер, така и специализирани такива от абонаментен тип, като Bloomberg Terminal. В случай че дружеството идентифицира специфичен риск за устойчивостта, който е нетипичен за съответната инвестиция и/или по мнение на съответния портфолио мениджър или инвестиционен консултант, отговорен за инвестиционното решение, има съществено значение за пазарната стойност на дадена инвестиция, на този конкретен риск се дава допълнителна тежест при вземане на инвестиционното решение.

Повишаващи се лихвени проценти и риск от рецесия

През изминалите години имаше продължителни периоди на исторически ниски лихвени проценти, което се промени през изминалата година, когато някои централни банки в световен мащаб започнаха да ги увеличават. Напоследък световните пазари преживяха значителна волатилност със значителни спадове както на пазарите на облигации, така и на пазарите на акции. Освен това централните банки по света повишиха лихвените проценти в опит да ограничат нарастващата инфлация. Бизнесът на Експат Асет Мениджмънт ЕАД се влияе пряко и косвено от промените в глобалните лихвени проценти.

Промените в лихвените проценти могат да повлияят на стойността на ценните книжа, в които инвестирме, което може да се отрази на стойността на управляваните активи от Експат Асет Мениджмънт ЕАД и на приходите на дружеството. За да управлява този риск, Експат Асет Мениджмънт ЕАД използва няколко стратегии, като инвестиране в ценни книжа с по-кратък падеж и поддържане на диверсифициран портфейл. Освен това с цел управление на риска, Експат Асет Мениджмънт ЕАД подготвя стрес тестове на портфейлите за потенциални сценарии с движението в лихвените проценти.

Нашият бизнес се влияе от националните и световните икономически условия, които могат да се променят внезапно, както и от възприятията за тези условия и бъдещите икономически перспективи, като например опасенията за потенциална рецесия. Ако се развият рецесионни икономически условия, те вероятно ще имат негативно въздействие върху целия сектор на финансовите услуги, включително и върху нас. Промените в по-широките икономически

условия не са предвидими и не могат да бъдат контролирани. Негативни последици за нашия бизнес могат да възникнат от ниски нива или спад на икономическия растеж, намаляване на инвестициите в частен и рисков капитал, промени в разходите на клиентите, ограничения на наличността или увеличаване на разходите по кредитите и капитала, намаляване на публичните капиталови инвестиции, високи нива на инфлация, несигурност по отношение на фискалните, паричните и политическите въпроси, повишаване на референтните лихвени проценти.

Войната в Украйна

Геополитическите въпроси, включително войната в Украйна, както и напрежението в дипломатическите отношения, засягащи САЩ и други държави, и ограниченията върху международната търговия, могат да окажат влияние върху стабилността на финансовите пазари и световната икономика. Геополитическото напрежение, като търговски спорове или политическа нестабилност, може да повлияе на стойността на инвестициите и да доведе до повишена пазарна волатилност. Продължаващият конфликт между Русия и Украйна, който има потенциала да наруши световните пазари и да повлияе на резултатите на определени сектори. Стратегиите за управление на геополитическия риск, които Експат Асет Мениджмънт ЕАД прилага включват мониторинг на глобалните събития, поддържане на диверсифициран портфейл и използване на инструменти за управление на риска, като например деривати.

Структура на активите и пасивите

Структура на активите на Фонда е представена в абсолютна стойност и като процент от общо активите към края на 2022 и към края на 2021 година.

Активи	31.12.2022	%	31.12.2021	%
Парични средства	932 740	44,36%	569 496	21,20%
Ценни книжа	1 169 894	55,64%	2 116 332	78,80%
Вземания	-	0,00%	21	0,00%
Общо активи	2 102 634	100,00%	2 685 849	100,00%

Структура и процентно съотношение на основните показатели за дейността

Структура на активите и пасивите

Общият размер на задълженията на Фонда към края на 2022 година е 14 287 лева, които представляват задължения към Банката депозитар (БД) и към Управляващото дружество (УД), както и други задължения.

Пасиви	31.12.2022	%	31.12.2021	%
Задължение към БД	230	0,01%	278	0,01%
Задължение към УД	3 702	0,18%	4 518	0,17%
Задължения, свързани с обратно изкупуване	10 355	0,49%	23 280	0,87%
Други задължения	-	0,00%	35	0,00%
Стойност на задълженията	14 287	0,68%	28 111	1,05%
Общо пасиви и собствен капитал	2 102 634	100,00%	2 685 849	100,00%

Задълженията към Банката депозитар и към Управляващото дружество се начисляват ежедневно, съгласно Правилата за оценка на портфейла на Фонда, които са одобрени от КФН.

Резултати от дейността

Разходите за дейността на Фонда са представени в следната таблица:

Разходи за дейността				
Вид разход	2022	%	2021	%
Отрицателни разлики от операции и преоценка с финансови активи	311 232	37,30%	142 083	26,70%
Разходи, свързани с валутни операции	454 983	54,53%	311 845	58,60%
Други финансови разходи	53 484	6,41%	70 265	13,20%
Разходи за външни услуги	14 722	1,76%	7 973	1,50%
Общо разходи	834 421	100,00%	532 166	100,00%

Приходите от дейността на Фонда са представени в следната таблица:

Приходи от дейността				
Вид приход	2022	%	2021	%
Приходи от дивиденди	8 635	1,63%	7 294	1,10%
Положителни разлики от операции и преоценка с финансови активи	83 919	15,86%	338 115	50,98%
Приходи, свързани с валутни операции	435 025	82,24%	316 594	47,73%
Приходи от лихви	1 271	0,24%	1 271	0,19%
Други приходи	135	0,03%	-	-
Общо приходи	528 985	100,00%	663 274	100,00%

Резултатите от дейността на Фонда за 2022 и 2021 г. са представени в следната таблица:

	2022	2021
Приходи	528 985	663 274
Разходи	834 421	532 166
Нетен резултат	(305 436)	131 108

Като колективна инвестиционна схема Фондът не може да извършва и не е извършвал сделки със свързани лица, съобразно ограниченията на ЗДКИСДПКИ.

Фондът не е извършвал репо сделки през отчетния период.

Основен акционер на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД е „Експат Капитал“ АД.

Към 01.01.2022 г. членове на Съвета на Директорите на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД са:

1. Даниел Пенев Дончев – Изпълнителен директор
2. Николай Василев Василев – Изпълнителен директор
3. Никола Симеонов Янков – Председател на СД
4. Константина Димитрова Пергелова-Околийска – Член на СД
5. Наталия Антонова Тодорова – член на СД.

През отчетния период – на 02.09.2022 година е извършено заличаване на Наталия Антонова Тодорова като член на Съвета на директорите. За нов член е избрана Глория Мартинова Николова, вписано в Търговския регистър на 10. 01.2023 година.

Към 31.12.2022 г. управляващи представляващи и членове на Съвета на Директорите лица на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД са:

1. Даниел Пенев Дончев – Изпълнителен директор
2. Николай Василев Василев – Изпълнителен директор
3. Никола Симеонов Янков – Председател на СД
4. Константина Димитрова Пергелова-Околийска – Член на СД.

Мандатът на Съвета на директорите е до 04.03.2026 година.

Дружеството се представлява от Даниел Пенев Дончев и Николай Василев Василев – заедно.

Следната информация, изискуема съгласно чл. 39 от Закон за счетоводството, е неприложима за Договорен фонд:

- бъдещо развитие на предприятието
- информация по реда на чл. 247 от Търговския закон
- действията в областта на научноизследователската, развойната дейност и екологията
- информация за придобиване на собствени акции
- планирана стопанска политика през следващата година
- очаквани инвестиции и развитие на персонала
- очакваният доход от инвестиции и развитие на дружеството
- предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството
- клонове на предприятието
- фондът не отговаря на изискванията на чл. 41 от Закона за Счетоводството и не е задължен да предоставя нефинансова декларация.

Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания

Ръководството няма информация за съществуването на подобни вземания или задължения.

Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване в годишния финансов отчет на Фонда, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Управляващото дружество.

Дата: 21.03.2023 г.

Николай Василев
Изпълнителен директор

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Съгласно чл. 73, т. 6 от Наредба № 44

1. Информация по чл. 73, т. 6, буква „а“

Общ размер на възнагражденията за финансовата 2022 г.	Постоянни възнаграждения	Променливи възнаграждения	Брой получатели
1 848 330 лв.	1 335 098 лв.	513 232 лв.	22

2. Информация по чл. 73, т. 6, буква „б“

	Категории служители	Сума на възнагражденията
i	Членове на Съвета на Директорите и служители на ръководни длъжности	1 143 519 лв.
ii	Служители, чиято дейност е свързана с поемане на рискове	-
iii	Служители, изпълняващи контролни функции	98 470 лв.
iv	Други служители, чиито възнаграждения са съизмерими с възнагражденията на служителите по точки i) и ii) и чиито дейности оказват влияние върху рисковия профил на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и върху рисковия профил на управляваните от него колективни инвестиционни схеми	316 789 лв.
	Общо	1 558 778 лв.

3. Информация по чл. 73, т. 6, буква „в“

Възнагражденията на служителите по буква „б“ биват постоянни и променливи. Променливите възнаграждения са традиционните възнаграждения като великденски и коледни добавки, тринадесета и четиринадесета работна заплата, както и други допълнителни възнаграждения, които са фиксирани и определяеми съгласно критерии в трудовите договори и Кодекса на труда.

Постоянните и променливи възнаграждения за различните категории служители се определят както следва:

За членовете на Съвета на Директорите – с решение на едноличния собственик на капитала;

За всички останали служители – от Изпълнителния директор.

При определяне на постоянното възнаграждение се следва принципа за конкурентност на пазара на труда и се съобразяват нуждите от привличане на добре квалифицирани и адекватно заплатени служители.

4. Информация по чл. 73, т. 6, буква „г“

В резултат от прегледите по чл. 108, ал. 5 и ал. 6 от ЗДКИСДПКИ УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД констатира, че няма извършени нередности и политиката за възнагражденията е спазена.

5. Информация по чл. 73, т. 6, буква „д“

Политиката за възнагражденията е разработена от Съвета на директорите в сътрудничество със Службата за вътрешен контрол и е приета с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД от 19.12.2016 г. Промените на политиката се разработват и приемат по същия ред. Политиката е изменена с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД от 15.03.2018 г. , изменена с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД от 30.09.2020 г. и изменена с Решение на Съвета на директорите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД №349 от 10.03.2021 г.

Горепосочените суми са начислени през финансовата 2022 година за сметка на УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД , не са за сметка на управляваните от него колективни инвестиционни схеми и не са обвързани с резултатите от дейността им.

Дата: 21.03.2023 г.

Николай Василев

Изпълнителен директор

Даниел Дончев

Изпълнителен директор

Отчет за всеобхватния доход

За годината, приключваща на 31 декември 2022

В хиляди лева	Бележка	2022	2021
Други приходи	3	10	8
Нетна (Загуба)/Печалба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	7	(227)	196
Нетна загуба/печалба от валутни операции		(20)	5
Оперативни разходи	4	(68)	(78)
Оперативна (загуба)/печалба за периода		(305)	131
Разходи за данъци	11	-	-
(Загуба)/Печалба за периода		(305)	131
Друг всеобхватен доход		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		(305)	131
Нетен доход на дял			
Нетна (загуба)/ печалба на дял (в лева)	9	(117.524)	49.501

Дата: 21.03.2023 г.

Одобрили:

Николай Василев
Изпълнителен директор

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Съставител:

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 21.03.2023 г.
Бележките от страница 18 до страница 40 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Крестън БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2023 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Здравка Щракова.

Величка Стоянова Маркова
Прокурис

Здравка Огнянова Щракова
Регистриран одитор

Отчет за финансовото състояние

Към 31.12.2022 г.

В хиляди лева	Бележка	Към 31.12.2022	Към 31.12.2021
Активи			
Парични средства и еквиваленти	5	933	570
Финансови активи по амортизирана стойност	6	20	20
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	7	1 150	2 096
Общо активи		2 103	2 686
Собствен капитал			
Основен капитал		2 364	2 657
Премииен резерв		488	460
Печалби и загуби		(764)	(459)
Общо собствен капитал	8	2 088	2 658
Пасиви			
Търговски и други задължения	10	15	28
Общо пасиви		15	28
Общо собствен капитал и пасиви		2 103	2 686

Дата: 21.03.2023 г.

Одобрили:

Николай Василев
Изпълнителен директор

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Съставител:

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 21.03.2023 г.
Бележките от страница 18 до страница 40 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Крестън БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2023 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Здравка Щракова.

Величка Стоянова Маркова
Прокурист

Здравка Огнянова Щракова
Регистриран одитор

Отчет за промените в собствения капитал

За годината, приключваща на 31 декември 2022

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	Основен капитал	Премиен резерв	Печалби и загуби	Общо
На 1 януари 2021		2 679	476	(590)	2 565
Друг всеобхватен доход					
Печалба за периода		-	-	131	131
Общо всеобхватен доход		-	-	131	131
Вноски от и разпределения към собствениците					
Издаване на нови дялове		425	(6)	-	419
Обратно изкупуване на дялове		(447)	(10)	-	(457)
Общо вноски от и разпределения към собствениците		(22)	(16)	-	(38)
На 31 декември 2021	8	2 657	460	(459)	2 658
На 1 януари 2022		2 657	460	(459)	2 658
Друг всеобхватен доход					
Загуба за периода		-	-	(305)	(305)
Общо всеобхватен доход		-	-	(305)	(305)
Вноски от и разпределения към собствениците					
Издаване на нови дялове		313	(20)	-	293
Обратно изкупуване на дялове		(606)	48	-	(558)
Общо вноски от и разпределения към собствениците		(293)	28	-	(265)
На 31 декември 2022	8	2 364	488	(764)	2 088

Дата: 21.03.2023 г.

Одобрили:

Николай Василев
 Изпълнителен директор

Съставител:

Татяна Лазарова
 Главен счетоводител

Даниел Дончев
 Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 21.03.2023 г.

Бележките от страница 18 до страница 40 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Крестън БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2023 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Здравка Щракова.

Величка Стоянова Маркова
 Прокурист

Здравка Огнянова Щракова
 Регистриран одитор

Отчет за паричните потоци

За годината, приключваща на 31 декември 2022

В хиляди лева

Бележка

2022

2021

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Получени дивиденди	9	7
Получени лихви	1	1
Постъпления, свързани с финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	1 252	883
Плащания, свързани с финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	(531)	(1 248)
Нетни парични потоци, свързани с валутни операции	(44)	(30)
Плащания към контрагенти	(70)	(81)
Други плащания за оперативна дейност	(3)	-
Нетни парични потоци от оперативна дейност	614	(468)

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Постъпления от емитиране на дялове	296	423
Плащания при обратно изкупуване на дялове	(545)	(457)
Плащания към контрагенти за финансова дейност	(2)	(2)
Нетни парични потоци използвани за финансова дейност	(251)	(36)

Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти на 01 януари	570	1 074
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	5 933	570

Дата: 21.03.2023 г.

Одобрили:

Съставител:

Николай Василев
Изпълнителен директор

Татяна Лазарова
Главен счетоводител

Даниел Дончев
Изпълнителен директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество от 21.03.2023 г.

Бележките от страница 18 до страница 40 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Финансов отчет, върху който одиторско дружество „Крестън БулМар – Финансов Одит“ ООД с регистрационен номер 119 е издало одиторски доклад с дата 31 март 2023 г., с регистриран одитор, отговорен за одита Здравка Щракова

Величка Стоянова Маркова
Прокурист

Здравка Огнянова Щракова
Регистриран одитор

Бележки към годишния финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност

„Експат Акции Развити Пазари“ („Фондът“) е договорен фонд организиран и управляван от Управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД („Управляващото дружество“). Фондът е регистриран в Регистър Булстат към Агенцията по вписванията с Булстат код номер 175478353. Адресът на управление на Фонда и Управляващото дружество е София, ПК 1000, ул. „Георги С. Раковски“ 96А.

Експат Акции Развити пазари е активно управляван фонд. Дейността на Фонда обхваща издаване и продажба на дялове, предоставящи еднакви права на техните притежатели. Броят дялове на Фонда се променя в зависимост от обема извършени продажби и обратно изкупуване на дялове.

Дяловете на Фонда могат да бъдат обратно изкупени при желание на инвеститорите.

Тъй като Фонда няма собствени управителни органи, лицата натоварени с общото управление на Фонда са членовете на Съвета на директорите на управляващото дружество.

2. База за изготвяне

(а) Изявление за съответствие

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС“). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Позициите в отчета за финансовото състояние са представени по степен на ликвидност.

Настоящият финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, които се оценяват по справедлива стойност.

(б) Действащо предприятие

Управляващото дружество е изготвило финансови прогнози за дванадесетте месеца от датата на одобрение на настоящия финансов отчет, взимайки предвид прогнозната оценка на продължаващите ефекти на COVID-19 пандемията върху бизнеса. Ръководството на Експат Асет Мениджмънт ЕАД е достигнало до заключението, че не е налице съществена несигурност за дейността на Фонда, която би могла да породии значителни съмнения относно способността му да продължи да функционира като действащо предприятие, и съответно, че е уместно да изготви финансовия отчет на база на предположението за действащо предприятие.

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., въз основа на предположението, че той е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

(в) Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN), която е функционалната валута на Фонда. Цялата финансова информация, представена в лева е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

(г) Приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети според МСФО изисква Управляващото дружество да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразглеждана, когато преразглеждането засяга този период и в бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на бъдещите периоди.

Преценки

Информация за съществени преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху представянето на сумите във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 8 Собствен капитал – класификация на дяловете на Фонда като инструмент на собствения капитал

Фондът като инвестиционно предприятие по смисъла на МСФО 10

Дружества, които отговарят на определението за Инвестиционно предприятие по МСФО 10 са задължени да отчитат инвестициите в дъщерни дружества по справедлива стойност вместо да ги консолидират. Критериите, които дефинират Инвестиционно предприятие са:

- Дружество, което набира средства от един или повече инвеститори с цел предоставянето на съответни инвестиционни услуги;
- Дружество, което има за стопанска цел само увеличаване на стойността на капитала, доход от инвестиции или и двете;
- Дружество, което отчита и оценява съществена част от своите инвестиции по справедлива стойност.

Фонда инвестира предимно в акции и инвеститорите не са свързани лица, което е допълнителна характеристика на инвестиционно предприятие.

Управляващото дружество е преценило, че Фондът отговаря на критериите и характеристиките по-горе и попада в дефиницията на инвестиционно предприятие. Преценката се преразглежда регулярно при промяна в обстоятелствата.

Управляващото дружество е преценило, че Фондът не упражнява контрол върху инвестициите в акции и следователно не ги консолидира.

Оценка на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Фонда изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фондът използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива;
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от приблизителните оценки и допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите, признати в настоящите финансови отчети е описана в Бележка 13 Финансови инструменти.

3. Други приходи

<i>В хиляди лева</i>	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Приходи от дивиденди	9	7
Приходи от лихви	1	1
Всичко приходи	10	8

4. Оперативни разходи

<i>В хиляди лева</i>	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Такси и комисиони към управляващото дружество	51	63
Такси към борси и регулатори	-	5
Такси и комисиони към банката - депозитар	6	6
Такси и комисионни на инвестиционни посредници	2	1
Одит	9	3
Всичко оперативни разходи	68	78

5. Парични средства и еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Пари в банкови сметки в лева и валута	933	570
Пари и парични еквиваленти	933	570
Пари и парични еквиваленти в Отчета за паричните потоци	933	570

Паричните средства на Фонда се съхраняват в банката депозитар „Юробанк България“ АД.

Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност

Фондът няма промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, за годината приключваща на 31.12.2022г. и 31.12.2021г.

6. Финансови активи по амортизирана стойност

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Инвестиция в Алфа Бонд	20	20
Всичко финансови активи по амортизирана стойност	20	20

Облигацията Алфа Бонд се отчита по амортизирана стойност, тъй като не се котира на борсов пазар. Към края на 2022 фондът притежава 100 броя, с номинал 100 (2021: 100 броя с номинал 100). Инвестицията ще бъде държана до падеж за получаване на договорените парични потоци.

7. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Котирани акции и дялове	1 059	2 005
Некотирани акции	91	91
Деривати	-	-
Финансови активи определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход		
Некотирани дългови инструменти	-	-
Общо финансови активи по справедлива стойност	1 150	2 096

Договорен фонд „Експат Акции Развити Пазари“, с предишно име „Еспат Глоубъл Екуитис“ („Фондът“) е колективна инвестиционна схема от отворен тип за инвестиране в държавни ценни книжа, ипотечни, общински и корпоративни облигации и други ликвидни финансови активи.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фондът използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в Ниво 1 (Котирани цени на активни пазари), Ниво 2 (Значителни наблюдавани входящи данни) и Ниво 3 (Значителни ненаблюдавани входящи данни) в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка.

В лева	Дата на оценка	Оценяване на справедлива стойност чрез използване			
		Общо	Котирани цени на активни пазари	Значителни наблюдавани входящи данни	Значителни ненаблюдава- ни входящи данни
			(Ниво 1)	(Ниво 2)	(Ниво 3)
Активи, оценени по справедлива стойност:					
Финансови активи по справедлива стойност					
Котирани акции и дялове	31.12.2022	1 059 132	1 059 132	-	-
Некотирани акции	31.12.2022	90 630	-	90 630	-
Деривати	31.12.2022	13	13	-	-
Активи, за които се оповестява справедлива стойност:					
Заеми и вземания		-	-	-	-
Инвестиция в Алфа Бонд	31.12.2022	20 119	-		20 119
Търговски заеми и вземания	31.12.2022	-	-	-	-
Пасиви, за които се оповестява справедлива стойност:					
Търговски задължения	31.12.2022	14 287	-	-	14 287

В лева	Дата на оценка	Оценяване на справедлива стойност чрез използване			
		Общо	Котирани цени на активни пазари	Значителни наблюдавани входящи данни	Значителни ненаблюдава- ни входящи данни
			(Ниво 1)	(Ниво 2)	(Ниво 3)
Активи, оценени по справедлива стойност:					
Финансови активи по справедлива стойност					
Котирани акции	31.12.2021	2 004 850	2 004 850	-	-
Некотирани акции	31.12.2021	91 544	-	91 544	-
Деривати	31.12.2021	(181)	(181)	-	-
Активи, за които се оповестява справедлива стойност:					
Заеми и вземания					
Инвестиция в Алфа Бонд	31.12.2021	20 119	-	-	20 119
Търговски заеми и вземания	31.12.2021	21	-	-	21
Пасиви, за които се оповестява справедлива стойност:					
Търговски задължения	31.12.2021	28 111	-	-	28 111

Стойността на финансовите активи в отчета за финансовото състояние към датата на отчетния период е определена като цена затваря на съответния актив на съответната борса, където активът се търгува на последния работен ден от отчетния период.

Справедливата стойност на активите по значителни наблюдавани входящи данни не се различава съществено от балансовата (амортизираната стойност). Облигацията Алфа Бонд ще бъде държана до падеж за получаване на договорените парични потоци и е оценена не по справедлива, а по амортизирана стойност.

Структурата на финансовите активи на Фонда, отчетани по справедлива стойност в печалби и загуби към 31 декември 2022 год. е, както следва:

Емитент	Брой / Номинал	Стойност в края на отчетния период, лв.	Процент от общата стойност на активите
Експат Бета Адсиц	274 929	261 183	12,42%
Expat Bulgaria Sofix Ucits Etf	97 879	88 806	4,22%
Expat Serbia Belex15 Ucits Etf	9 974	17 432	0,83%
Expat Macedonia Mbi10 Ucits Etf	11 514	34 849	1,66%
X Msci World Health Care	630	56 175	2,67%
Spdr S&P Health Care Ser Etf	219	34 050	1,62%
Телематик Интерактив България	1 200	19 020	0,90%
Ishares Core Ftse 100 Ucits Etr (Dist)	3 403	54 550	2,59%
Utilities Select Sector Spdr	286	36 973	1,76%
Expat Czech Px Ucits Etf	22 184	44 920	2,14%
Expat Poland Wig20 Ucits Etf	27 243	25 037	1,19%
Expat Slovakia Sax Ucits Etf	17 113	20 229	0,96%
Експат България Шорт Софикс	30 000	22 266	1,06%
L&G Cyber Security Ucits Etf	990	31 073	1,48%
Vang Ftse Hdy Usdd	383	40 967	1,95%
Ishares Eur 600 Utilities De	491	34 787	1,65%
Proshares Ultra Vix Short-Term Futures Etf	1 035	13 020	0,62%
X S&P500 Eur	454	49 517	2,35%
Vaneck Video Game Esport Etf	401	19 988	0,95%
X Russell 2000	46	21 165	1,01%
Wt Cloud Computing Usd Acc	358	15 824	0,75%
Expat Greece Ase Ucits Etf	35 676	53 546	2,55%
Expat Croatia Crobex Ucits Etf	23 371	30 566	1,45%
Expat Hungary Bux Ucits Etf	540	600	0,03%
Us Global Jets Etf	851	26 653	1,27%
Proshares Vix Short-Term Fut	291	6 072	0,29%
Eur/Usd	140 000	13	0,00%
Алфа Бонд	10 000	20 116	0,96%
Експат Глобално Изкуство	737	90 630	4,31%
Всичко	712 198	1 170 027	55,64%

7. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби (продължение)

Структурата на финансовите активи на Фонда, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби към 31 декември 2021 г. е, както следва:

Емитент	Брой / Номинал	Стойност в края на отчетния период, лв.	Процент от общата стойност на активите
Експат Бета Адсиц	274 929	261 183	9,73%
Spdr S&P Oil & Gas Exp & Pr	171	28 310	1,05%
British American Tobacco P.L.C.	17	1 082	0,04%
Expat Bulgaria Sofix Ucits Etf	100 383	101 527	3,78%
Expat Greece Ase Ucits Etf	29 146	49 862	1,86%
Expat Czech Px Ucits Etf	20 684	48 885	1,82%
Expat Serbia Belex15 Ucits Etf	9 974	18 930	0,70%
Expat Slovakia Sax Ucits Etf	17 113	27 158	1,01%
Expat Macedonia Mbi10 Ucits Etf	13 065	48 821	1,82%
X S&P500 Eur	1 816	253 782	9,45%
Eleven Accelerator Venture F	2 857	70 854	2,64%
Vang Ftse Hdy Usdd	766	84 961	3,16%
Ishr Edge Msci Wrld Qly Fctr	861	87 230	3,25%
Vaneck Video Game Esport Etf	803	58 115	2,16%
Spdr S&P Health Care Ser Etf	438	80 182	2,99%
Expat Poland Wig20 Ucits Etf	25 243	36 525	1,36%
Expat Hungary Bux Ucits Etf	1 040	1 773	0,07%
Expat Slovenia Sbi Top Ucits Etf	200	500	0,02%
Amundi Japtpix Eur H	231	118 759	4,42%
Ishares Euro Stoxx50 Ucits Etf	1 533	129 436	4,82%
Ishr Stoxx Eur 600 Banks De	1 032	29 432	1,10%
Spdr Oil & Gas Equip & Serv	242	20 657	0,77%
X Russell 2000	93	51 248	1,91%
Proshares Vix Short-Term Fut	291	7 623	0,28%
Us Global Jets Etf	1 703	62 022	2,31%
Activision Blizzard Inc	230	26 424	0,98%
Wt Cloud Computing Usd Acc	896	79 332	2,95%
L&G Cyber Security Ucits Etf	1 981	87 234	3,25%
Expat Croatia Crobex Ucits Etf	23 371	38 725	1,44%
Експат България Шорт Софикс	30 000	23 457	0,87%
Дф Компас Глобъл Трендс	43 825	70 821	2,64%
Eur/Usd	140 000	-181	-0,01%
Алфа Бонд	10 000	20 119	0,75%
Експат Глобално Изкуство	737	91 544	3,41%
Всичко	755 671	2 116 332	78,80%

Нетна печалба/(загуба) от финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби

<i>В хиляди лева</i>	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Приходи /(разходи) от операции с финансови активи, отчитани през печалби и загуби	69	(134)
Приходи /(разходи) от преоценка на финансови активи, отчитани през печалби и загуби	(296)	24
Приходи/(разходи) от валутни операции	(20)	(77)
Нетна печалба/(загуба) от финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби	(247)	(187)

8. Собствен капитал

Собственият капитал на Фонда е равен на нетната стойност на активите му (НСА). Движението в дяловете и в НСА на Фонда в началото и в края на отчетния период е, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Брой дялове	Стойност
Към 1 януари 2021 година	2 678.5644	2 565
Издадени нови дялове	424.9257	419
Обратно изкупени дялове	(447.0155)	(457)
Печалба за периода		131
Към 31 декември 2021 година	2 656.4746	2 658
Към 1 януари 2022 година	2 656.4746	2 658
Издадени нови дялове	312.8147	293
Обратно изкупени дялове	(605.3596)	(558)
Печалба за периода		(305)
Към 31 декември 2022 година	2 363.9297	2 088
 <i>В лева</i>	 31.12.2022	 31.12.2021
Нетна стойност на активите за един дял	883.4220	1 000.4756

Собствен капитал

Фондът класифицира дяловете, които издава, като инструмент на собствения капитал въз основа на следните критерии:

- Дяловете дават право на държателя на пропорционален дял от нетните активи на Фонда във всеки един момент и в случай на закриване на Фонда;
- Дяловете, издавани от Фонда, не биха имали предимство пред други финансови инструменти в случай на закриване на Фонда;
- Освен договорното задължение на Фонда за обратно изкупуване, дяловете, издавани от Фонда, не носят друго договорно задължение на Фонда за предоставяне на парични средства или други финансови активи или за размяна на финансови активи или финансови пасиви;
- Общият размер на очакваните парични потоци, отнасяни към дяловете, издавани от Фонда във всеки един момент, се основават на печалбата или загубата, промяната в признатите нетни активи или промяната в справедливата стойност на признатите и отписани нетни активи на Фонда;

- Фондът не издава други финансови инструменти, различни от дялове.

Премииен резерв

Имуществото на Фонда е разделено на дялове. Номиналната стойност на дяловете е 1 000 български лева. Дяловете на Фонда се придобиват по емисионна стойност. Броят на дяловете на Фонда се променя в резултат на тяхната продажба или обратно изкупуване. Разликата между емисионната и номиналната стойност на дяловете при продажба или обратно изкупуване се отчита като премийен резерв.

Управление на капитала

Собственият капитал на Фонда е равен на нетната стойност на активите му НСА, която не може да бъде по-малка от 500 000 лева, или еврота им равностойност. Този минимален размер трябва да бъде достигнат до две години от получаване на разрешението от Комисията за финансов надзор за организиране и управление на Фонда. Фондът вече е изпълнил това изискване.

За допускане на дяловете на Фонда до търговия на регулиран пазар минималната нетна стойност на активите не може да бъде по-малка от 100 000 лв., или еврота им равностойност.

Дивидентна политика

Политиката на Фонда е да не изплаща дивиденди. Дивидентите, изплатени от дяловете, в които Фондът е инвестирал, както и капиталовите печалби, реализирани при търговия с дяловете във Фонда, се реинвестират.

9. Нетен доход на дял

<i>В лева</i>	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Нетна печалба/(загуба) на дял за	<u>(117.524)</u>	<u>49.501</u>

Нетният доход на дял се изчислява като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на дялове (числител), на среднопретегления брой на дялове в обращение за периода (знаменател).

Среднопретегленият брой на дяловете в обращение към 31.12.2022 г. е 2 598.9320, а към 31.12.2021 - 2 648.5912. Среднопретегленият брой се изчислява като се взима средно аритметичната стойност на дяловете в обращение за всеки един ден от периода.

10. Търговски и други задължения

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Задължения към управляващото дружество	4	5
Задължения, свързани с обратно изкупуване	11	23
Общо търговски и други задължения	15	28

11. Данъци върху дохода

Печалбата на Фонда не подлежи на облагане с корпоративен данък.

12. Свързани лица

Фондът е обособено имущество без органи на управление и неговото управление се осъществява от УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД. Едноличен акционер в УД е „Експат Капитал“ АД. Към 31 декември 2022 г. свързани лица на Фонда са УД „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и „Експат Капитал“ АД. Транзакциите със свързани лица са на договорни условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Разходите, начислени към Управляващото дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД, (бележка 4), извършени по силата на сключени договори през отчетния периода обхващат:

- Възнаграждение по договор за управление на дейността.

Инвестициите в управляваните от Експат фондове, в които ДФ Експат Акции Развити Пазари има участие към 31.12.2022 и към 31.12.2021 са оповестени в бележка 7.

13. Финансови инструменти

Оценяване на справедливи стойности

Справедливата стойност на финансовите инструменти на Фонда е определена като цената, която би била получена при продажбата на финансов актив или платена при прехвърлянето на финансов пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. При оценяването на справедливата стойност са използвани следните методи и допускания:

- За котираните акции се използва цена затваря на активен пазар към датата на отчетния период;
- Парични средства и краткосрочни депозити, търговски вземания, търговски задължения и други текущи финансови активи и пасиви – поради краткосрочния падеж на тези финансови инструменти, тяхната справедлива стойност се доближава до съответната отчетна стойност.

Рисков профил и управление на риска

Рисков профил

Рисковият профил на договорния фонд представлява количеството и вида риск, които Управляващото дружество поема чрез инвестиране на активите на Фонда. По отношение на дейността си, ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ е изложен на различни видове риск, оказващи въздействие върху неговите резултати.

Лихвен риск

Лихвеният риск е възможността от намаляване на стойността на дадена ценна книга в резултат на покачване на лихвените равнища. По принцип, покачването на лихвените равнища влияе неблагоприятно едновременно и на книгата с фиксиран доход (облигации) и на акциите. Съществуват различни методи за ограничаване на лихвения риск чрез ползване на деривативни инструменти като лихвени фючърси, суапове и опции.

Кредитен риск

Кредитният риск е от съществено значение за активите на Фонда. Влиянието му върху цената на финансовите инструменти и стойността на активите е ключово. Управляващото дружество ще се стреми да редуцира кредитния риск при инвестиране в ценни книжа без кредитен рейтинг посредством извършване на кредитен анализ, диверсификация на инвестициите и наблюдение на събитията и тенденциите в икономическите и политически условия. Няма сигурност, че тези действия на Управляващото дружество ще предотвратят загуби.

Основните рискове, които инвеститорите носят при инвестиране в дялове на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ са:

Пазарен риск

Възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Този пазарен риск засяга нетната стойност на активите на Фонда, която също варира в резултат на промените на пазарните цени на акциите и другите ценни книжа, в които Фондът е инвестирал.

Валутен риск

Валутният риск е най-вече свързан с инвестиционните инструменти в портфейла на Фонда, които са деноминирани в чужда валута. Тези инструменти могат да променят стойността си в български лева, поради изменението на валутните курсове между лева и съответната валута.

Подобни курсови промени биха засегнали нетната стойност на активите на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ и неговия доход. Поради фиксирания курс на лева към еврото, този риск понастоящем се смята за сравнително нисък.

Екстремни пазарни движения

Пазарната цена на финансовите инструменти, в които е инвестирал Фондът, може да варира поради възникнали промени в икономическата и пазарната среда, паричната политика на централните банки, деловата активност на емитентите, сектора, в който оперира емитентът и търсенето и предлагането на пазара на ценни книжа. В определени моменти цените на дяловете на пазара (фондовата борса) могат да варират значително. В случай на големи движения на Индекса, вкл. големи дневни движения, представянето на Фонда може да се отклони от инвестиционните си цели. Преоценката на Фонда варира в резултат на промяна на стойността на активите на Фонда.

Ликвиден риск

Риск, свързан с възможността от загуби или пропуснати ползи от наложителни или принудителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия (като например ниско търсене при наличието на свръх предлагане). Ликвиден риск съществува и когато на Фонда може да се наложи да изкупи обратно дяловете на инвеститорите. Фондът инвестира в котираны акции, които при нормални пазарни условия са бързо и лесно продаваеми, което съществено намалява експозицията към този риск.

Емитиране и обратни изкупувания

Ако поръчките за емитиране и обратно изкупуване на дялове са получени късно или не отговарят на изискванията в Проспекта и Правилата на Фонда, това би довело до закъснение между времето на подаване на поръчката и действителната дата на емитиране или обратно изкупуване. Такива отлагания или закъснения могат да доведат до намаляване на броя дялове или сумата на обратните изкупувания.

Търгуване на регулиран пазар

Не съществува сигурност, че търговията на дяловете на Фонда ще бъде поддържана, или че условията за допускане до търговия няма да се променят. Освен това търговията на дяловете на фондова борса може да бъде преустановена според правилата на съответната борса поради пазарните условия и инвеститорите може да не могат да продават дяловете си, докато търговията не бъде възстановена.

Нормативен риск

Фондът е представен в своя проспект, който е изготвен в съответствие с действащите закони и регулации. Управляващото дружество и/или Фондът и неговите инвестиционни цели и политики могат да бъдат засегнати от бъдещи промени в законите и регулациите. Нови или модифицирани закони, правила и регулации в България или Европейския съюз могат да не позволят или чувствително да ограничат възможността Фондът да инвестира в определени инструменти. Те също може да възпрепятстват сключването на договори с определени трети страни. Това може да увреди способността на Фонда да изпълнява съответните инвестиционни цели и политики. Изпълнението на такива нови или модифицирани закони, правила и регулации може да доведе до увеличение на всички или някои разходи на Фонда и може да наложи реструктуриране на Фонда, с цел спазването на новите правила. Такова евентуално реструктуриране може да включва разходи за реструктуриране. Когато реструктуриране не е възможно, може да се прибегне към прекратяване на Фонда. Активите на Фонда подлежат на промяна в закони или регулации и/или такава промяна може да се отрази на стойността им и/или ликвидността им.

Операционен риск

Операционният риск е свързан с възможността да се реализират загуби поради грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, в т.ч. правен риск. Управляващото дружество определя краткосрочна и дългосрочна стратегия при управлението на операционните рискове, които възникват при управлението на дейността и портфейла на Фонда, описани в Правилата за оценка и управление на риска на Фонда.

Системни рискове

Системните рискове зависят от общите колебания в икономиката и пазарите като цяло. Фондът не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях. Рискове, породени от политическата и икономическата конюнктура, са възможната нестабилност или военни действия в региона. Бедствията и аварията са фактори, усложняващи всяка система за управление на рисковете. Последствията са трудно предвидими, но достъпът до информация и прилагането на система за прогнозиране и действия в екстремни ситуации са възможни начини за минимизиране на отрицателния ефект.

Рискове за устойчивостта

Рисковете за устойчивостта представляват събития или условия от екологично, социално или управленско естество, които, ако настъпят, може да имат съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестициите. В изпълнение на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2019/2088 дружеството е приело и прилага политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземането на инвестиционните решения за всички управлявани от дружеството предприятия за колективно инвестиране, в т.ч. и за Фонда. Доколкото рисковете за устойчивостта могат да влияят върху пазарната стойност на инвестициите, дружеството ги отчита при вземане на инвестиционните решения, както и всички останали рискове, влияещи върху пазарната стойност на инвестициите. Рисковете за устойчивостта са част от общата рискова матрица, която дружеството прави за всяка инвестиция и която включва относимите рискове, които влияят върху стойността на инвестицията, в това число политически рискове, кредитни рискове, пазарни рискове, секторни рискове, рискове от субективен характер. Дружеството не документира по специален начин отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения. Отчитането на влиянието на рисковете за устойчивостта върху стойността на инвестициите и интегрирането на тези рискове в процесите на вземане на инвестиционните решения става абсолютно в рамките на субективната професионална преценка на съответния портфолио мениджър или инвестиционен консултант, отговорен за инвестиционното решение. За отчитането на рисковете за устойчивостта в процесите на вземане на инвестиционни решения се ползват информационни източници, до които дружеството има достъп – както от общ характер, така и специализирани такива от абонаментен тип, като Bloomberg Terminal. В случай че дружеството идентифицира специфичен риск за устойчивостта, който е нетипичен за съответната инвестиция и/или по мнение на съответния портфолио мениджър или инвестиционен консултант, отговорен за инвестиционното решение, има съществено значение за пазарната стойност на дадена инвестиция, на този конкретен риск се дава допълнителна тежест при вземане на инвестиционното решение.

Повишаващи се лихвени проценти и риск от рецесия

През изминалите години имаше продължителни периоди на исторически ниски лихвени проценти, което се промени през изминалата година, когато някои централни банки в световен мащаб започнаха да ги увеличават. Напоследък световните пазари преживяха значителна волатилност със значителни спадове както на пазарите на облигации, така и на пазарите на акции. Освен това централните банки по света повишиха лихвените проценти в опит да ограничат нарастващата инфлация. Бизнесът на Експат Асет Мениджмънт ЕАД се влияе пряко и косвено от промените в глобалните лихвени проценти.

Промените в лихвените проценти могат да повлияят на стойността на ценните книжа, в които инвестираме, което може да се отрази на стойността на управляваните активи от Експат Асет Мениджмънт ЕАД и на приходите на дружеството. За да управлява този риск, Експат Асет Мениджмънт ЕАД използва няколко стратегии, като инвестиране в ценни книжа с по-кратък падеж и поддържане на диверсифициран портфейл. Освен това с цел управление на риска, Експат Асет Мениджмънт ЕАД подготвя стрес тестове на портфейлите за потенциални сценарии с движението в лихвените проценти.

Нашият бизнес се влияе от националните и световните икономически условия, които могат да се променят внезапно, както и от възприятията за тези условия и бъдещите икономически перспективи, като например опасенията за потенциална рецесия. Ако се развият рецесионни икономически условия, те вероятно ще имат негативно въздействие върху целия сектор на финансовите услуги, включително и върху нас. Промените в по-широките икономически условия не са предвидими и не могат да бъдат контролирани. Негативни последици за нашия бизнес могат да възникнат от ниски нива или спад на икономическия растеж, намаляване на

инвестициите в частен и рисков капитал, промени в разходите на клиентите, ограничения на наличността или увеличаване на разходите по кредитите и капитала, намаляване на публичните капиталови инвестиции, високи нива на инфлация, несигурност по отношение на фискалните, паричните и политическите въпроси, повишаване на референтните лихвени проценти.

Войната в Украйна

Геополитическите въпроси, включително войната в Украйна, както и напрежението в дипломатическите отношения, засягащи САЩ и други държави, и ограниченията върху международната търговия, могат да окажат влияние върху стабилността на финансовите пазари и световната икономика. Геополитическото напрежение, като търговски спорове или политическа нестабилност, може да повлияе на стойността на инвестициите и да доведе до повишена пазарна волатилност. Продължаващият конфликт между Русия и Украйна, който има потенциала да наруши световните пазари и да повлияе на резултатите на определени сектори. Стратегиите за управление на геополитическия риск, които Експат Асет Мениджмънт ЕАД прилага включват мониторинг на глобалните събития, поддържане на диверсифициран портфейл и използване на инструменти за управление на риска, като например деривати.

13. Счетоводни политики и оповестявания

Фондът е прилагал последователно значимите счетоводни политики, представени по-долу за периода, представен в този годишен финансов отчет.

Счетоводните политики, приети при изготвянето на годишния финансов отчет, са в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Фондът не е възприел по-рано други стандарти, тълкувания или поправки, които са публикувани, но все още не са в сила.

МСФО 16 Лизинг, който влиза в сила от 2022г., няма въздействие върху годишния финансов отчет на Фонда.

Фондът признава финансов актив или финансов пасив в своя отчет за финансовото състояние тогава и само тогава, когато стане страна по договорните условия на този инструмент

Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение се признават в отчета за финансовото състояние на датата на уреждане.

Класификация и оценяване

Съгласно МСФО 9, след първоначалното им признаване дълговите инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Класификацията се базира на два критерия: бизнес модела на Фонда за управление на активите и дали договорните парични потоци от инструмента представляват 'само плащания на главница и лихва' по непогасената сума на главницата.

Оценката на бизнес модела на Фонда се извършва към датата на първоначалното прилагане, т.е. 4 януари 2021 г. Оценката дали договорните парични потоци по дълговите инструменти се състоят само от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на активите.

Изискванията към класификацията и оценяването на МСФО 9 не оказват съществено влияние върху Фонда, като то продължава да отчита по справедлива стойност всички финансови активи, преди това отчитани по справедлива стойност съгласно МСС 39.

За да се определи категорията на класификация и оценка съгласно МСФО 9 всички финансови активи, с изключение на капиталови инструменти и деривати, следва да бъдат оценени въз основа на комбинация от бизнес модела на Фонда за управление на активите и договорните характеристики на паричния поток на инструментите.

Категориите за оценка на финансови активи са следните:

Търговските вземания и Другите нетекущи вземания (т.е. вземания от свързани предприятия, вземания по търговски кредити и други), класифицирани като Търговски вземания и Търговски и други нетекущи вземания към 31 декември 2022г., се държат с цел получаване на договорните парични потоци и водят до парични потоци, представляващи само плащания на главница и лихва. Считано от 1 януари 2021 г. те се класифицират и оценяват като Дългови инструменти по амортизирана стойност.

13.1 Финансови инструменти

- Котираните капиталови инвестиции са класифицирани като Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата считано от 1 януари 2021 г.

Оценка на бизнес модел

Фондът дефинира следните бизнес модели за управление на финансови активи:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани за да се съберат договорните парични потоци. Включва активи, които се управляват за да се съберат договорните плащания през целия срок на инструмента;
- Бизнес модел, чиято цел е реализиране на парични потоци посредством продажба на актива. Класифицират се тези финансови активи, за които Фондът има намерение да следи текущо тяхната справедлива стойност, която е в основата на решенията за извършване на сделки по покупко-продажба; налице са свидетелства за активна дейност по покупка и продажба; договорните парични потоци от актива не са съставени единствено от плащания по главница и лихва; събирането на договорните парични потоци от такива активи са само в допълнение към постигането на основната цел – реализиране на парични потоци от продажба

Категории на оценяване на финансовите активи и пасиви

Фондът класифицира и оценява своя портфейл по справедлива стойност през печалбата или загубата, тъй като са държани в бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата и Фонда управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

Фондът класифицира вземанията си по амортизирана стойност, тъй като са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци. Фондът класифицира финансовите си пасиви, като търговски задължения, оценявани по амортизирана стойност.

Финансови активи и пасиви

Търговски вземания и задължения (амортизирана стойност)

Търговски вземания и задължения включват недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са били котираны на активен пазар, различни от тези:

- които Фондът възнамерява да продаде веднага или в близко бъдеще;
- които Фондът, при първоначално признаване, е определил по справедлива стойност през печалбата или загубата или като на разположение за продажба;
- за които Фондът не може да възстанови по същество цялата си първоначална инвестиция, поради различна причина от тази в резултат от влошаване на експозицията, която е определена като на разположение за продажба.

Финансови активи и финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи и финансовите пасиви в тази категория са тези, които не са държани за търгуване или които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност през

печалбата или загубата съгласно МСФО 9. При първоначално признаване, Управляващото дружество определя инструмент по справедлива стойност през печалбата или загубата, когато е изпълнен един от следните критерии. Тази категоризация се определя на ниво инструмент:

- Определянето елиминира или значително намалява непоследователното третиране, което иначе би възникнало от измерването на активите или пасивите или от признаването на печалби или загуби от тях на различна база, или
- Пасивите са част от група финансови пасиви (или финансови активи, или и двете), които се управляват и резултатите от тях се оценяват на база справедлива стойност, в съответствие с документирано управление на риска или инвестиционна стратегия, или
- Задълженията, съдържащи един или повече внедрени деривати, освен ако те не променят съществено паричните потоци, които иначе биха били необходими от договора или е ясно, при малък или никакъв анализ, когато сходен инструмент първо се счита, че разделянето на внедрения дериватив (и) е забранено.

Финансовите активи и финансовите пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност се отчитат в печалбата и загубата.

Приходите от дивиденди от капиталови инструменти, отчетени по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отнасят в печалбата или загубата като приходи от дейността, когато е установено правото на плащане.

Обезценка на финансови активи

МСФО 9 изисква Фондът да записва коректив за очаквани кредитни загуби за всички финансови активи, които не са държани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Корективът се основава на очакваните загуби, свързани с вероятността от неизпълнение през следващите дванадесет месеца, освен ако не е имало значително увеличение на кредитния риск след възникването на актива.

Управляващото дружество извършва периодичен преглед за индикации за обезценка на балансовата стойност на активите на Фонда, както следва:

- вземания – към края на всеки месец при изготвяне на месечните финансови отчети към ръководството;

Фондът прилага опростен подход за обезценка за търговските вземания, при който корективът за кредитни загуби се определя въз основа на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента. Изборът на опростения подход е следствие на спецификите на тези финансови активи и матрицата за определянето на очакваните кредитни загуби за тези финансови активи се базира основно на допуснати просрочия по периоди по отношение загубата при неизпълнение.

Финансовите активи се класифицират в три фази според промените в кредитното качество на контрагента / инструмента:

- фаза 1 („редовни“) – класифицират се финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо първоначалната оценка.
- фаза 2 („с нарушено обслужване“) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск, но без обективни доказателства за обезценка / основания за понасяне на загуби („в неизпълнение“);
- фаза 3 („в неизпълнение“) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск и с обективни доказателства за наличие на обезценка (активи, за които е налице „неизпълнение“).

В случаите, когато са налице индикации за обезценка се изчислява възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се определят като разлика между отчетната стойност на финансовия актив и неговата оценена възстановима стойност и се признават в печалбата или загубата. Когато последващи събития доведат до намаление на вече отчетени загуби от обезценка, корекцията се отчита през печалбата или загубата.

Деривати, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Фондът осъществява сделки с деривати с цел хеджирането на валутния риск посредством сключването на форуърдни контракти с местна банка за срок от един месец. Дериватите се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови активи или финансови пасиви, държани за търгуване

Фондът не отчита финансови активи или финансови пасиви като държани за търгуване.

Дата на признаване

Финансовите активи и пасиви, с изключение на кредити и аванси, първоначално се признават на датата на сделката, т.е. на датата, на която Фондът става страна по договорните разпоредби на инструмента.

Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение се признават в отчета за финансовото състояние на датата на уреждане.

Първоначално признаване на финансови инструменти

При първоначалното им признаване финансовите активи на фонда се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който той репликира референтния индекс SBI TOP независимо от неговата посока. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Фонда се е ангажирал да купи или продаде актива.

При първоначалното признаване Фондът оценява вземанията, които нямат съществен компонент на финансиране, по съответната цена на сделката.

Последващо оценяване

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за доходите.

Тази категория включва деривативни инструменти и регистрирани за търговия на фондови борси капиталови инструменти, които Фонда не е избрал неотменимо да класифицира като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Дивидентите по такива капиталови инструменти също се признават като други приходи в отчета за доходите, когато бъде установено правото за получаване на плащане.

Отписване на финансови активи и пасиви

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Дружеството), главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фонда е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фонда е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фонда нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Фонда е прехвърлил правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, той прави оценка на това дали и до каква степен е запазил рисковете и ползите от собствеността.

Когато той нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлил контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Фонда признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Фонда е запазил.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Фонда да изплати.

Компенсирание на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Фондът има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

14.2 Оценяване на справедлива стойност

Фондът измерва инвестициите си във финансови инструменти, като инструменти на собствения капитал, облигации, деривати и други лихвени инвестиции по справедлива стойност на всяка отчетна дата.

Справедливата стойност е цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив по между пазарните участници към датата на измерване. Измерването на справедливата стойност се основава на предположението, че сделката за продажба на актива или прехвърляне на пасива се извършва или на основния пазар на актива или пасива или, при липса на основен пазар, на най-изгодния пазар за актива или пасива. Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда. Справедливата стойност на актива или пасива се измерва, като се използват предположенията, които участниците на пазара биха използвали, когато ценообразуване на актива или пасива, като се приеме, че участниците на пазара действат в най-добрия си икономически интерес.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари към отчетната дата, се основава на тяхната котировка, без приспадане на транзакционните разходи. За всички останали финансови инструменти, които не се търгуват на активен пазар, справедливата стойност се определя с помощта на оценителски техники, които се считат за подходящи при дадените обстоятелства. Техниките за оценка включват пазарния подход (т.е. с помощта на скорошни пазарни транзакции, коригирани според нуждите и препратка към текущия пазар стойност на друг инструмент, който по същество е същият) и подходът за доход (т.е. дисконтиран паричен поток анализи и модели за ценообразуване на опции, като използват възможно най-много налични и подкрепящи пазарни данни).

За активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност на периодична основа, Фондът определя трансфери между нивата в йерархията, чрез преоценка на категоризацията (въз основа на най-ниското ниво, което е важен за измерването на справедливата стойност като цяло) и смята, че прехвърлянията са настъпили в началото за всеки отчетен период.

14.3 Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута е валутата на първичната икономическа среда, в която Фондът оперира. Дяловете на Фонда се издават в евро, нетната стойност на активите на един дял и цената на обратното изкупуване се изчисляват в евро, поради тази причина функционалната валута на Фонда е евро.

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN). Цялата финансова информация, представена в лева е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

От 1 януари 1999 година обменният курс на българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Поради тази причина, в този финансов отчет няма отчетен ефект от валутни разлики, възникнали от използването на българския лев като валута на представяне. Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

14.4 Сделки в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, се трансформират в лева по официалните курсове на БНБ за деня на сделката. Всички активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват ежедневно.

14.5 Правила за определяне нетната стойност на активите на фонда

Нетната стойност на активите е общата стойност на всички активи в портфейла, намалена с всички задължения. Фондът прилага правила за определяне на нетната стойност на активите, като разработената методология за определяне на нетната стойност на активите се основава на:

- съответните разпоредби от правилата и проспекта на Фонда;
- съответните законови разпоредби и нормативните актове по прилагането им;
- съответните разпоредби на счетоводното законодателство;
- приложението на общоприети оценъчни методи.

Нетната стойност на активите на един дял е основа за определяне на емисионната стойност и цената за обратно изкупуване на един дял на Фонда. Емитираните дялове се отчитат по номинална стойност. Нетната стойност на активите на Фонда на един дял се изчислява като нетната стойност на активите се раздели на броя издадени дялове.

14.6 Разходи

Разходите се признават в печалби и загуби за периода, през който са възникнали, независимо от паричните плащания. Всички разходи, свързани с дейността на Фонда, включително разходите за възнаграждение на Управляващото дружество и на банката депозитар се признават в печалби и загуби на принципа на текущото начисляване.

Преките разходи на притежателите на дялове, свързани с покупката и обратно изкупуване на дялове от Фонда са посочени в Проспекта на Фонда.

Такси и комисиони

Разход за такси и комисиони се признават в печалбата и загубата с извършването на съответните услуги.

14.7 Данъци

Фондът като вид колективна инвестиционна схема, допусната до публично предлагане в Република България, ползва преференциално данъчно третиране като печалбата му не се облага с корпоративен данък.

14.8 Основен капитал. Емитиране и обратно изкупуване на дялове

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени дялове на Фонда.

Фондът емитира дялове по емисионна стойност всеки работен ден. Емисионната стойност на един дял се формира от нетната стойност на активите на един дял плюс разходи по емитирането. Разликата между нетната стойност на активите на един дял и номиналната стойност на един дял се отчита като премийни резерви. В зависимост дали Фондът емитира дяловете си под номинал или над номинал, разликата до номиналната стойност се посочва съответно като отбив или положителна премия при емитирането на дялове. Фондът има задължението да изкупува обратно своите дялове от притежателите им.

14.9 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в отчета за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

15. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Фондът е прилагал последователно значимите счетоводни политики, представени по-долу за периода, представен в този Финансов отчет.

Счетоводните политики, приети при изготвянето на годишния финансов отчет, са в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Фондът не е възприел по-рано други стандарти, тълкувания или поправки, които са публикувани, но все още не са в сила.

Към датата на този финансов отчет са публикувани и влезли в сила за годишни отчетни периоди, започващи на 01.01.2022, следните изменения на стандарти:

Издадени изменения на стандарти, които са в сила към датата на финансовия отчет

Към датата на този финансов отчет са публикувани и влезли в сила за годишни отчетни периоди, започващи на 01.01.2022, следните изменения на стандарти:

Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения

Публикувано е от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) на 14.05.2020 г. Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2027/7080 от 28 юни 2027 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.).

Изменението на МСС 16 е с тесен обхват и засяга счетоводното третиране на приходите от продажба на единици, произведени при тестването на даден актив от имоти, машини и съоръжения, съгласно пар. 17, буква „д“ на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения.

С изменението е премахнат текстът, изискващ приспадането на разходите за тестване с нетните постъпления от продажби на произведени единици, докато активът се привежда до местоположение и състояние за използването му.

Предприятието признава постъпленията от продажби на такива единици и разходите за производството и продажбата им в печалба или загуба. Себестойността на тези единици се определя в съответствие с МСС 2 Материални запаси.

Изменението не е приложимо за дейността на Фонда.

Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи

Изменението на МСС 37 с название „Обременяващи договори - разходи за изпълнение на договор“ е публикувано от СМЕС на 14.05.2020 г. Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2027/7080 от 28 юни 2027 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.).

С изменението на МСС 37 се уточнява кои разходи следва да включва предприятието в състава на разходите за изпълнение на договор, за да прецени дали договорът е обременяващ и следователно да признае провизия.

Възприемането на изменението не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.

Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации

Изменението на МСФО 3 Бизнес комбинации с название „Препратка към Концептуалната рамка“ е публикувано от СМЕС на 14.05.2020 г. Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2027/7080 от 28 юни 2027 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.).

С изменението се внасят промени в МСФО 3 в три аспекта:

- 1) Актуализира се препратката към приложимата рамка, като текстът „Общите положения за изготвянето и представянето на финансови отчети“ в пар. 11 на МСФО 3 се заменя с „Концептуалната рамка за финансово отчитане“ (т.е. рамката от 2018 г.).
- 2) Въвежда се ново изключение от принципа на признаване на пасиви и условни пасиви, поети в бизнес комбинация, по отношение на сделки и други събития в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи или КРМСФО 21 Налози, според което придобиващият следва да прилага съответно МСС 37 или КРМСФО 21 (вместо Концептуалната рамка), за да идентифицира задълженията, които е поел при бизнес комбинация.
- 3) Добавя се към МСФО 3 изрично изискване, че придобиващият не признава (не отчита балансово) условни активи, придобити при бизнес комбинация.

Измененията не са приложими за дейността на Фонда.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020 г.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020 г. са публикувани от СМЕС на 14.05.2020 г. и са приети за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2027/7080 от 28 юни 2027 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.).

С тези поредни Годишни подобрения на МСФО се внасят промени с ограничен обхват в следните стандарти:

- МСФО I Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане;
- МСФО 9 Финансови инструменти;
- МСС 41 Земеделие;
- МСФО 16 Лизинг (Пример 13 от Примерите за илюстрации).

Изменение на МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане

Изменението на МСФО 1 се отнася за случаите, когато дъщерното предприятие, прилагащо за първи път МСФО следва да оцени своите активи и пасиви във встъпителния си отчет по два от посочените начини в МСФО 1.

Измененията не са приложими за дейността на Фонда.

Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти

С изменението на МСФО 9 се цели да се поясни кои такси и разходи следва да вземе под внимание предприятието, когато преценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначално признатия пасив.

Модификацията на финансов пасив е съществена, ако дисконтираната настояща стойност на паричните потоци според новите условия, включително всякакви платени или получени такси и дисконтирани с първоначалния дискантов процент, се различава най-малкото с 10 % от дисконтираната настояща стойност на оставащите парични потоци от първоначалния финансов пасив.

Платените или получени такси включват само таксите, платени или получени между кредитополучателя и кредитора, включително таксите, платени или получени от кредитополучателя или кредитора от името на другия. Т.е. такси или разходи платени на трети страни не се включват при оценка на прага от 10%.

Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Фонда.

Изменение на МСС 41 Земеделие

В МСС 41 Земеделие преди изменението се изискваше предприятието да изключи от дисконтираните парични потоци, при определяне на справедливата стойност, паричните потоци от данъчно облагане (пар. 22)

С изменението се премахва изискването в пар. 22 от МСС 41 предприятията да изключват паричните потоци за данъци, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41.

Изменението не е приложимо за дейността на Фонда.

Изменение на МСФО 16 Лизинг

С това изменение е внесена промяна в част I на Пример за илюстрация 13 от Примерите за илюстрация в пар. ПИ5 към МСФО 16 Лизинг, като е премахнат от примера текстът за възстановяване на подобрения на лизинговия имот от лизингодателя, за да не се получи евентуално объркване по отношение на третирането на стимулите по лизинга, които могат да възникнат поради начина на илюстрирането им в този пример.

Тъй като Примерите за илюстрация към МСФО 16 не са неразделна част от стандарта, изменението не подлежи на приемане от Европейската комисия и затова не е публикувано официално заедно с другите изменения на Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020г.

Изменението не е приложимо за дейността на Фонда.

Изменения на стандарти, които още не са влезли в сила и които не са приложени по-рано от Фонда

•МСС 1 „Представяне на финансови отчети“

С публикувания през февруари 2021 г. „Оповестяване на счетоводната политика“ бяха измени параграфи 7, 10, 114, 117 и 122, бяха добавени параграфи 117А—117Д, 139Х и заличени параграфи

118, 119 и 121. С него бе изменена и Втората насока за практическото прилагане на МСФО 2 „Извършване на преценка на съществеността“.

- **Изменения на МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестявания“**

Изменят се параграфи 21 и Б5. Добавя се параграф 44ИИ. Изменението влиза в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

- **Изменения на МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“**

Изменя се параграф 34 и се добавя параграф 38. Изменението влиза в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

- **Изменения на МСС 34 „Междинно финансово отчитане“**

Изменя се параграф 5 и се добавя параграф 60. Изменението влиза в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

- **Изменения на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“**

Изменят се параграфи 5, 32, 34, 38 и 48, както и заглавието над параграф 32. Добавят се параграфи 32А—32Б, 34А и 54И, както и заглавия над параграфи 34 и 36. Заглавието над параграф 39 се изменя, за да стане подзаглавие на заглавието, добавено над параграф 34.

- **МСФО 17 Застрахователни договори**

СМСС взе предварително решение да отложи датата на влизане в сила на МСФО 17, Застрахователни договори за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. [СМСС публикува и "Разширяване на временното освобождаване от прилагането на МСФО 9 (изменения на МСФО 4)", за да отложи фиксирания срок на действие на изменението и за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.] Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

- **МСС 12 Данъци върху доходи**

Тези изменения изискват компаниите да признават отсрочени данъци върху транзакции, които при първоначално признаване пораждат равни суми на облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Изменението влиза в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Фондът ще анализира и оцени възможните ефекти от всички изменения върху финансовото състояние или резултатите от дейността си.

16. Условни пасиви и активи

Фондът не признава условни пасиви и условни активи във финансовите си отчети, поради факта че не се явяват възможни задължения, за които все още не е потвърдено дали Фондът ги има като сегашни задължения или евентуалното им признаване може да доведе до признаване на доход, който може никога да не бъде реализиран.

17. Събития след датата на отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване в годишния финансов отчет на Фонда, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Управляващото дружество.

Николай Василев
 Изпълнителен директор

Даниел Дончев
 Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До притежателите на дялове

в договорен фонд

„Експат Акции Развити Пазари“

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на договорен фонд „Експат Акции Развити Пазари“ („Фонда“), състоящ се от отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г., отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включително обобщеното оповестяване на значимите счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2022 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с *Етичния кодекс на професионалните счетоводители* на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС) заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания и Кодекса на СМСЕС и ЗНФО. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от Доклад за дейността и Декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет на нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Ние нямаме нищо за докладване по този въпрос.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за осигуряване изготвянето на финансовия отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени отклонения, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено отклонение, когато такова съществува. Отклоненията могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят основание за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено отклонение, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено отклонение, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративното управление и нефинансовата декларация ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, чл. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл.73, т.6 от Наредба 44 от 20.10.2011г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

Одиторско дружество “Крестън БулМар – финансов одит” ООД с регистрационен номер 119

ДЕС Здравка Огнянова Щракова

Регистриран одитор, отговорен за одита

Величка Стоянова Маркова

Прокурист

ул. Найчо Цанов № 172

гр. София 1309, България

31 март 2023 год.

ДО

Притежателите на дялове

НА ДФ „Експат Акции Развити Пазари“

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 3

от Закона за публично предлагане на ценни книжа

Долуподписаната:

Здравка Огнянова Щракова, в качеството ми на Управител на одиторското дружество “Крестън БулМар – финансов одит” ООД, с ЕИК 130857562, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1309, ул. Найчо Цанов 172, ет.3 и регистриран одитор (с рег.№668 от регистъра при ИДЕС по чл.20 от Закона за независим финансов одит), отговорен за одит ангажимента от името на одиторско дружество “Крестън Булмар – финансов одит” ООД (с рег.№119 от регистъра при ИДЕС по чл.20 от Закона за независимия финансов одит) при ИДЕС, декларирам, че:

“Крестън БулМар – финансов одит” ООД беше ангажирано да извърши задължителен финансов одит на договорен фонд „Експат Акции Развити Пазари“ (Фонда) за 2022г., съставен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводната база, дефинирана в *т. 8 на ДР за Закона на счетоводството* под наименование „Международни счетоводни стандарти“. В резултат на нашия одит издадохме одиторски доклад на 30 март 2023 г.

С настоящето УДОСТОВЕРЯВАМ, ЧЕ както е докладвано в издадения от нас одиторски доклад относно годишния финансов отчет на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ за 2022 година, издаден на 30 март 2023 година:

- 1. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ Одиторско мнение:*** По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2022 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС);
- 2. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б“ Информация отнасяща се до сделките на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ със свързани лица.*** Информацията относно сделките със свързани лица е надлежно оповестена в Пояснителна бележка 12 към финансовия отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., във всички съществени аспекти, съгласно

изискванията на МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица;

3. **Чл. 100н., ал. 4, т. 3, буква „в“ Информация, отнасяща се до съществени сделки.** Нашите отговорности за одит на финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одит на финансов отчет“, включват оценяване дали финансовият отчет представя съществени сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществени сделки, основополагащи за финансов отчет за годината, завършващ на 31 декември 2022 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществени сделки за финансов отчет сделки и събития на Фонда са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Удостоверенията направени с настоящата декларация, следва да се разгледат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим финансов одит на годишен финансов отчет на ДФ „Експат Акции Развити Пазари“ за отчетния период, завършващ на 31 декември 2022г., с дата 30 март 2023 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са посочени с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад от 30 март 2023 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, ал. 4, т. 3 от ЗППЦК.

Одиторско дружество “Крестън БулМар-Финансов одит“ ООД с рег. номер 119:

Здравка Огнянова Щракова
Управител

Здравка Огнянова Щракова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 31 март 2023г.
гр. София